2026–2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

11. SINIF TARİH • 1. DÖNEM 1. YAZILI

6 açık uçlu soru | 100 puan | 40 dakika

Adı Soyadı:	Sınıfı / No: .....
Okul:	Puan: .....

Yönerge: Soruları verilen metinlerden ve tarih bilginizden yararlanarak cevaplayınız. Gerekçelerinizi açıkça belirtiniz.

SORU 1 (20 PUAN)

1683 II. Viyana Kuşatması'nın başarısızlığından sonra Avusturya, Lehistan ve Venedik'in oluşturduğu Kutsal İttifak'a Rusya da katıldı. Uzun süren savaşlar 1699 Karlofça Antlaşması ile büyük ölçüde sona erdi.

II. Viyana yenilgisinin Osmanlı Devleti'ni askerî ve diplomatik bakımdan nasıl etkilediğini açıklayınız. Karlofça Antlaşması'nın bu süreçte neden bir dönüm noktası olduğunu bir gerekçeyle değerlendiriniz.

SORU 2 (15 PUAN)

1699 Karlofça Antlaşması Osmanlı için önemli toprak kayıplarıyla sonuçlanırken 1711 Prut Antlaşması ile Azak geri alındı. 1739 Belgrad Antlaşması da Osmanlı'nın Avusturya karşısında bazı kazanımlar elde ettiği bir uzlaşma oldu.

Karlofça ile Prut veya Belgrad antlaşmalarından birini sonuçları bakımından karşılaştırınız. Bu örnekler Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıldaki askerî gücü hakkında nasıl bir sonuca ulaşmanızı sağlar?

SORU 3 (15 PUAN)

Lale Devri'nde Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkiler gelişti. Paris'e gönderilen Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi, gözlemlediği kurumları ve şehir hayatını raporlaştırdı.

Bu elçilik faaliyetinin Osmanlı Devleti'nde yenileşme düşüncesine katkısını iki farklı yönüyle yorumlayınız.

SORU 4 (15 PUAN)

Lale Devri'nde Türkçe eser basan matbaanın faaliyete geçmesiyle birlikte kâğıt ve kitap üretimine ilgi arttı. Çeşmeler, köşkler, bahçeler ve yeni süsleme anlayışları da şehir yaşamında görünür hâle geldi.

Metindeki değişimleri kültürel/eğitsel ve sosyal/sanatsal alanlara ayırınız. Her alandaki gelişmenin toplum yaşamına olası etkisini birer örnekle açıklayınız.

SORU 5 (20 PUAN)

1755 Lizbon ve 1766 İstanbul depremlerinde konutlar, kamu yapıları ve ticaret alanları hasar gördü. Her iki şehirde de barınma, iaşe ve yeniden inşa ihtiyaçları ortaya çıktı.

İki depremin toplumsal ve ekonomik sonuçlarını karşılaştırarak ikişer ortak etki belirleyiniz. Bu ortak etkilerden hareketle büyük şehirlerde afetlerin neden çok yönlü bir sorun olduğunu açıklayınız.

SORU 6 (15 PUAN)

1755 Lizbon Depremi sonrasında Portekiz yönetimi kentin yeniden planlanmasına ağırlık verdi. 1766 İstanbul Depremi sonrasında Osmanlı yönetimi hasar tespiti, malzeme temini ve kamu yapılarının onarımı için görevlendirmeler yaptı.

İki yönetimin deprem sonrası uygulamalarını bir benzerlik ve bir farklılık üzerinden karşılaştırınız. Karşılaştırmanızı metindeki kanıtlarla destekleyiniz.